

III

(Akty przygotowawcze)

KOMITET REGIONÓW

128. SESJA PLENARNA KR-U, 22.3.2018–23.3.2018

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Zmieniony Program wspierania reform strukturalnych oraz nowe instrumenty budżetowe na rzecz strefy euro

(2018/C 247/09)

Sprawozdawczyni generalna: Olga ZRIHEN (BE/PES), posłanka do Parlamentu Walońskiego

Dokumenty źródłowe: Komunikat „Nowe instrumenty budżetowe na rzecz stabilnej strefy euro osadzone w ramach prawnych Unii”,

COM(2017) 822 final

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2017/825 w celu zwiększenia puli środków finansowych Programu wspierania reform strukturalnych i dostosowania jego celu ogólnego

COM(2017) 825 final

Do wiadomości:

Komunikat „Dalsze działania na rzecz dokończenia budowy unii gospodarczej i walutowej: plan działania”

COM(2017) 821 final

I. ZALECANE POPRAWKI

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2017/825 w celu zwiększenia puli środków finansowych Programu wspierania reform strukturalnych i dostosowania jego celu ogólnego
COM(2017) 825 final

Poprawka 1

Motyw 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Program wspierania reform strukturalnych (zwany dalej „programem”) został utworzony na potrzeby wzmocnienia zdolności państw członkowskich w zakresie przygotowania i wdrożenia reform administracyjnych i strukturalnych pobudzających wzrost gospodarczy, w tym poprzez wsparcie na rzecz skutecznego i wydajnego wykorzystania funduszy unijnych. Komisja oferuje wsparcie w ramach programu na żądanie któregośkolwiek z państw członkowskich, które może obejmować szereg obszarów polityki. Rozwijanie odpornej gospodarki opartej na solidnych strukturach gospodarczych i społecznych, które pozwalają państwu członkowskiemu skutecznie amortyzować wstrząsy i szybko się z nich otrząsnąć, stanowi wkład do spójności gospodarczej i społecznej. Wdrożenie strukturalnych reform instytucjonalnych, administracyjnych i reform strukturalnych pobudzających wzrost gospodarczy jest odpowiednim narzędziem do osiągnięcia takiego rozwoju.</p>	<p>Program wspierania reform strukturalnych (zwany dalej „programem”) został utworzony na potrzeby wzmocnienia zdolności państw członkowskich w zakresie przygotowania i wdrożenia reform administracyjnych i strukturalnych pobudzających wzrost gospodarczy, które mają znaczenie dla realizacji celów wytyczonych w Traktacie UE i są bezpośrednio związane z kompetencjami UE, w tym poprzez wsparcie na rzecz skutecznego i wydajnego wykorzystania funduszy unijnych. Komisja oferuje wsparcie w ramach programu na żądanie któregośkolwiek z państw członkowskich. Rozwijanie odpornej gospodarki opartej na solidnych strukturach gospodarczych i społecznych, które pozwalają państwu członkowskiemu skutecznie amortyzować wstrząsy i szybko się z nich otrząsnąć, powinno stanowić wkład do spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Niezbędnym warunkiem powodzenia programu jest wzięcie odpowiedzialności za istotne dla UE reformy strukturalne w terenie, zwłaszcza przez władze lokalne i regionalne oraz partnerów społecznych.</p>

Poprawka 2

Motyw 3

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Pogłębienie spójności gospodarczej i społecznej poprzez wzmocnienie reform strukturalnych ma kluczowe znaczenie dla pomyślnego członkostwa w unii gospodarczej i walutowej. Jest to szczególnie ważne dla państw członkowskich, których walutą nie jest euro, w ich przygotowaniach do przystąpienia do strefy euro.</p>	<p>Pogłębienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej poprzez istotne dla UE reformy strukturalne ma kluczowe znaczenie dla pomyślnego członkostwa i większej konwergencji w unii gospodarczej i walutowej. Jest to szczególnie ważne dla państw członkowskich, których walutą nie jest euro, w ich przygotowaniach do przystąpienia do strefy euro.</p>

Poprawka 3

Motyw 5

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Należy również wskazać, że działania w ramach programu mogą wspierać reformy, które mogą ułatwić państwom członkowskim pragnącym przyjąć euro przygotowanie się do uczestnictwa w strefie euro.</p>	

Uzasadnienie

Powyższy motyw jest zbędny, biorąc pod uwagę motyw 3.

Poprawka 4

Motyw 6

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Aby zaspokoić rosnące zapotrzebowanie państw członkowskich na wsparcie oraz ze względu na konieczność wsparcia wdrażania reform strukturalnych w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro, należy zwiększyć przydział środków finansowych na program do poziomu, który pozwoli Unii zapewnić wsparcie odpowiadające potrzebom ubiegających się o nie państw członkowskich.</p>	<p>Aby zaspokoić rosnące zapotrzebowanie państw członkowskich na wsparcie oraz ze względu na konieczność wsparcia wdrażania istotnych dla UE reform strukturalnych w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro, należy – stosując instrument elastyczności na mocy art. 11 obecnych wieloletnich ram finansowych – zwiększyć przydział środków finansowych na program do poziomu, który pozwoli Unii zapewnić wsparcie odpowiadające potrzebom ubiegających się o nie państw członkowskich.</p>

Poprawka 5

Artykuł 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>„Artykuł 4</p> <p>Cel ogólny</p> <p>Celem ogólnym programu jest wsparcie reform instytucjonalnych i administracyjnych oraz reform strukturalnych pobudzających wzrost gospodarczy w państwach członkowskich w drodze udzielenia wsparcia instytucjom krajowym w zakresie środków mających na celu reformowanie i wzmacnianie instytucji, sprawowania rządów, administracji publicznej oraz sektorów gospodarczych i społecznych, podejmowanych w związku z wyzwaniami gospodarczymi i społecznymi, z zamiarem zwiększenia spójności, konkurencyjności, wydajności, zrównoważonego wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy, a także inwestycji, co również przygotuje do członkostwa w strefie euro, w szczególności w kontekście procesów związanych z zarządzaniem gospodarczym, w tym przez wspieranie skutecznego, wydajnego i przejrzystego wykorzystania funduszy unijnych.”;</p>	<p>„Artykuł 4</p> <p>Cel ogólny</p> <p>Celem ogólnym programu jest wsparcie reform instytucjonalnych i administracyjnych oraz reform strukturalnych pobudzających wzrost gospodarczy w państwach członkowskich, które to reformy wnoszą europejską wartość dodaną w dziedzinach polityki objętych kompetencjami dzielonymi między UE a państwami członkowskimi i których nie dotyczy program pomocy technicznej, w drodze udzielenia wsparcia instytucjom publicznym państw członkowskich w zakresie środków mających na celu reformowanie i wzmacnianie instytucji, sprawowania rządów, administracji publicznej oraz sektorów gospodarczych i społecznych, podejmowanych w związku z wyzwaniami gospodarczymi i społecznymi, z zamiarem zwiększenia spójności, konkurencyjności, wydajności, zrównoważonego wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy, a także inwestycji, co również przygotuje do członkostwa w strefie euro, w szczególności w kontekście procesów związanych z zarządzaniem gospodarczym, w tym przez wspieranie skutecznego, wydajnego i przejrzystego wykorzystania funduszy unijnych.”;</p>

Poprawka 6

Nowy art. 1 ust. 1a

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p data-bbox="1050 398 1174 427">Artykuł 5.2.</p> <p data-bbox="810 501 1412 667">Cele szczegółowe określone w ust. 1 odnoszą się do obszarów polityki związanych ze spójnością, konkurencyjnością, wydajnością, innowacją, inteligentnym, zrównoważonym wzrostem gospodarczym sprzyjającym włączeniu społecznemu, miejscami pracy i inwestycjami, a w szczególności są to:</p> <p data-bbox="810 745 1412 824">a) zarządzanie finansami i aktywami publicznymi, proces budżetowy, zarządzanie zadłużeniem i administracja skarbową;</p> <p data-bbox="810 902 1412 1104">b) reforma instytucjonalna oraz skuteczne i ukierunkowane na usługi funkcjonowanie administracji publicznej, w tym – w stosownych przypadkach – poprzez uproszczenie przepisów, faktyczną praworządność, reformy wymiaru sprawiedliwości i skuteczniejsze zwalczanie nadużyć finansowych, korupcji i prania pieniędzy;</p> <p data-bbox="810 1182 1412 1350">c) otoczenie biznesowe (w tym MŚP), reindustrializacja, rozwój sektora prywatnego, inwestycje, publiczny udział w przedsiębiorstwach, procesy prywatyzacyjne, handel i bezpośrednie inwestycje zagraniczne, konkurencja i zamówienia publiczne, zrównoważony rozwój sektorowy oraz wspieranie innowacji i cyfryzacji;</p> <p data-bbox="810 1429 1412 1619">d) kształcenie i szkolenie; polityki dotyczące rynku pracy, w tym dialogu społecznego, w celu tworzenia miejsc pracy; walka z ubóstwem; propagowanie włączenia społecznego; system zabezpieczenia społecznego i pomocy społecznej; system zdrowia publicznego i opieki zdrowotnej; a także spójność i polityki w zakresie azylu, migracji i ochrony granic;</p> <p data-bbox="810 1697 1412 1832">e) polityki dotyczące wdrażania działań na rzecz klimatu i propagowania efektywności energetycznej, osiągnięcia dywersyfikacji źródeł energii, a także dotyczące sektora rolnictwa, rybołówstwa i zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich; lub</p> <p data-bbox="810 1910 1412 2078">f) polityki dotyczące sektora finansowego, w tym propagowanie wiedzy finansowej, stabilność finansowa, dostęp do finansowania i kredytowanie gospodarki realnej; opracowywanie i przekazywanie danych i statystyk oraz monitorowanie ich jakości, a także polityka mająca na celu zwalczanie uchylania się od opodatkowania.</p>

II. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

Zmiana rozporządzenia w sprawie Programu wspierania reform strukturalnych na lata 2018–2020

1. Zgadza się z zasadą leżącą u podstaw programu wsparcia, który ma na celu dobrowolne zapewnienie na żądanie któregośkolwiek z państw członkowskich pomocy technicznej w przeprowadzeniu reform strukturalnych w państwach członkowskich. Jednak jego zdaniem zakres reform strukturalnych kwalifikujących się do wsparcia UE powinien być ograniczony do dziedzin polityki, które są istotne dla wdrażania celów zapisanych w Traktacie UE i które dotyczą bezpośrednio kompetencji UE. Odrzuca wszelkie propozycje finansowania w państwach członkowskich nieokreślonych reform strukturalnych, które nie zostały poddane uprzedniej ocenie europejskiej wartości dodanej i które nie są bezpośrednio związane z kompetencjami UE zapisanymi w Traktacie. W tym kontekście wskazuje na swą rezolucję z 1 lutego 2018 r., w której odrzucił wniosek Komisji Europejskiej dotyczący rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów (UE) nr 1303/2013 z dnia 6 grudnia 2017 r. ⁽¹⁾
2. Zgadza się z Komisją, że jednym z głównych celów programu wsparcia powinno być zwiększenie zdolności administracyjnej na lokalnym, regionalnym i krajowym szczeblu sprawowania rządów w zainteresowanych państwach członkowskich. Podkreśla znaczenie wielopoziomowego sprawowania rządów i podejścia ukierunkowanego na konkretny obszar przy określaniu i wdrażaniu reform.
3. Apeluje o jeden zestaw wytycznych obejmujący wszystkie narzędzia usprawnienia struktur administracyjnych finansowane przez UE i umożliwiające skuteczną koordynację z istniejącymi programami pomocy technicznej na szczeblu UE i państwa członkowskiego otrzymującego wsparcie, zgodnie z postulatem Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (ECA).
4. Ubolewa, że Komisja nie przedstawiła dowodów ilościowych i jakościowych na to, że program może spełnić swe zadanie. Podkreśla, że ze względu na to, iż Program wspierania reform strukturalnych jest programem wsparcia technicznego, powinien mieć on stały charakter po 2020 r., dopiero gdy uzyskana zostanie pozytywna ocena jego wyników w latach 2017–2020.
5. Zauważa, że na podstawie podziału uprawnień i kompetencji obowiązujących w każdym państwie członkowskim oraz zaleceń dla poszczególnych krajów, często kierowanych do władz lokalnych i regionalnych, program musi być dostępny dla władz lokalnych i regionalnych.
6. Wyraża zadowolenie, że Komisja proponuje podwyższenie budżetu na zmieniony Program wspierania reform strukturalnych poprzez wykorzystanie instrumentu elastyczności na mocy art. 11 obecnych wieloletnich ram finansowych.

Odpowiedzialność za istotne dla UE reformy strukturalne i ich finansowanie

7. Podkreśla, że wiele przeszkód utrudnia właściwe planowanie i wdrażanie istotnych dla UE reform strukturalnych w państwach członkowskich, w tym brak odpowiedzialności, polityczna i instytucjonalna złożoność reform, negatywny wpływ na grupy społeczne i obszary, brak pola manewru budżetowego, by pokryć koszty reform, niewystarczająca zdolność administracyjna i instytucjonalna oraz brak koordynacji na różnych szczeblach rządu. Ogólnie mówiąc, odpowiedzialność na szczeblu krajowym za wdrażanie zaleceń dla poszczególnych krajów jest wciąż uznawana za niewystarczającą, co jest częściowo związane z brakiem pełnego zaangażowania w proces władz lokalnych i regionalnych w charakterze partnerów.
8. Podkreśla, że centra wiedzy, zapewniające bezpłatne wsparcie techniczne władzom lokalnym i regionalnym w zakresie interpretowania przepisów UE i korzystania z funduszy UE, odgrywają istotną rolę w zapewnianiu skutecznego wdrażania przepisów i absorpcji funduszy. Wzywa państwa członkowskie, które nie dysponują takimi centrami wiedzy, do rozważenia ich stworzenia, tak aby ułatwić efektywne korzystanie z nowych instrumentów budżetowych.
9. Podkreśla, że chociaż podstawą prawną niektórych zaleceń dla poszczególnych krajów są odpowiednie procedury dotyczące paktu stabilności i wzrostu oraz zakłócenia równowagi makroekonomicznej, inne mają znaczenie polityczne, lecz nie są wiążące prawnie. Odnotowuje, że ani groźba sankcji w ramach procedury dotyczącej paktu stabilności i wzrostu oraz zakłócenia równowagi makroekonomicznej, ani znaczenie polityczne nie zapewniły zadowalającego wdrażania

⁽¹⁾ COM(2017) 826 final.

zaleceń dla poszczególnych krajów i większej odpowiedzialności za reformy. Wzywa do przyjęcia bardziej oddolnego podejścia poprzez zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych z myślą o wytworzeniu silniejszego poczucia odpowiedzialności.

10. Odnotowuje, że choć znaczenie koordynacji polityki gospodarczej w UE nie ulega wątpliwości, należy zbadać, czy zachęty i zobowiązania finansowe planowane w odniesieniu do niektórych reform prowadzonych w państwach członkowskich mają rzeczywiście odpowiednią podstawę prawną w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Kwestionuje ponadto plan powiązania znacznych środków finansowych z instrumentem zapewniającym w pełni dobrowolną pomoc i przeznaczenia ich na ten cel oraz opierającym się na nieprzejrzystym systemie selekcji i zatwierdzania wniosków, co nastroczałoby również problemów pod względem wyznaczenia priorytetów tematycznych, planowania budżetowego i właściwej równowagi terytorialnej.

11. Podkreśla również, że w obliczu obecnego podziału uprawnień wiele istotnych dla UE reform strukturalnych wpływa na obszary kompetencji dzielonych krajowego i niższego niż krajowy szczebla sprawowania rządów. Dlatego też w celu uniknięcia naruszenia zasady pomocniczości i proporcjonalności, państwa członkowskie muszą włączyć samorządy lokalne i regionalne w opracowanie i wdrażanie reform strukturalnych w charakterze stałych partnerów.

12. Ubolewa zatem nad propozycją Komisji, by zobowiązania na rzecz reform i zachęty finansowe były uzgadniane dwustronnie między Komisją i rządami krajowymi oraz wdrażane w ramach europejskiego semestru bez formalnego włączenia szczebla lokalnego lub regionalnego w zależności od wewnętrznego podziału kompetencji w państwie członkowskim. Istnieje de facto realne ryzyko, że proponowane podejście doprowadzi do zakwestionowania podziału kompetencji oraz do naruszenia zasad pomocniczości czy też autonomii lokalnej lub regionalnej zdefiniowanych w odpowiednich konwencjach Rady Europy. Tytułem przykładu dokument otwierający debatę dotyczący pogłębienia UGW, opublikowany przez Komisję w maju 2017 r., odnosi się na przykład do propozycji w sprawie uzgodnienia wiążących norm pomiaru jakości wydatków publicznych. Nadzór nad tymi normami za pomocą istniejących tabeli wskaźników odbywałby się w ramach europejskiego semestru. Uzależnienie dostępu do funduszy UE od osiągnięcia pewnego poziomu norm oznaczałoby, że UE narzuca swoje podejście i kierunek polityczny w tych dziedzinach polityki, w których dzieli kompetencje z niższymi szczeblami sprawowania rządów, co byłoby sprzeczne z zasadą pomocniczości.

13. Ubolewa ponadto nad faktem, że kryteria oceny, w jakim stopniu spełniono zobowiązania do reform, oraz kryteria uruchomienia transz płatności ustalane i administrowane są wyłącznie przez Komisję, bez udziału władz państw członkowskich. Zauważa, że wniosek jest niejasny, jeżeli chodzi o kryteria oceny, i że kryteriów tych nie można wywnioskować z zaleceń dla poszczególnych krajów określonych zazwyczaj bez odniesienia do celów, etapów wykonania i zasad systematycznego monitorowania. Uważa wreszcie, że zachęty finansowe UE nie powinny być postrzegane jako chęć obejścia procesów demokratycznych na szczeblu europejskim lub krajowym czy też stosowania szantażu finansowego.

14. Wyraża ubolewanie, że Komisja nie zapewnia żadnych podstaw ani wskazówek do tego, w jaki sposób należałoby ująć ilościowo proponowane zachęty finansowe, przyznając równocześnie, że ujęcie ilościowe krótkoterminowych kosztów reform będzie się prawdopodobnie znacznie różnić zależnie od tego, czy będzie obejmować wyłącznie koszty administracyjne (projektowanie, wdrażanie i budowanie zdolności), czy również koszty społeczne.

15. Podkreśla, że zobowiązania do reform powinny się opierać na realistycznej ocenie wyzwań dotyczących zdolności instytucjonalnej i administracyjnej zainteresowanych organów publicznych i powinny obejmować odpowiednie strategie usprawnienia administracji. Trzeba wziąć pod uwagę różnice w warunkach działania między państwami członkowskimi i regionami UE w odniesieniu do usprawniania struktur administracyjnych, co pokazuje również analiza KR-u dotycząca zaleceń dla poszczególnych krajów z perspektywy terytorialnej.

16. Odnotowuje, że inne obszary polityki UE wspierają promowanie reform strukturalnych. Dotyczy to europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych ze względu na warunki *ex ante*, gdyż odnoszą się one do wdrażania prawa UE, usprawnienia struktur administracyjnych i – za pośrednictwem koncentracji tematycznej – do wprowadzania reform w zakresie strategii „Europa 2020”. Akcentuje zatem, że absolutnie niezbędne jest zapewnienie ram politycznych, które zastąpią strategię „Europa 2020” w celu umożliwienia stałej koncentracji tematycznej w następnym okresie programowania. Podkreśla, że te nowe ramy muszą się opierać na nowej wizji terytorialnej aktualizującej Perspektywę rozwoju przestrzennego z 1999 r. ⁽²⁾.

⁽²⁾ CdR 4285/2015.

17. Podkreśla również, że dalsze powiązanie istotnych dla UE reform strukturalnych i polityki spójności sprawia, że jeszcze istotniejsze jest udemokratycznienie europejskiego semestru na szczeblu europejskim i uzupełnienie go o kodeks postępowania wyznaczający normy uczestnictwa władz lokalnych i regionalnych, by zwiększyć skuteczność procesu i odpowiedzialność za niego ⁽³⁾. Podkreśla, że zasady pomocniczości, proporcjonalności, partnerstwa i wielopoziomowego sprawowania rządów powinny być wspólną podstawą polityki spójności i innych kierunków polityki wspierających reformy strukturalne.

18. Ponawia swój postulat, by nowe narzędzia budżetowe UGW były finansowane bez wypierania inwestycji prywatnych oraz innych publicznych systemów finansowania, takich jak finansowanie polityki spójności UE.

19. Uważa, że przedstawiona w komunikacie propozycja zachęt finansowych do reform strukturalnych jest niewystarczająca do opracowania niezbędnych wniosków ustawodawczych. Ubolewa, że Komisja nie przeprowadziła ani oceny skutków, ani konsultacji z zainteresowanymi stronami przed jej opublikowaniem.

20. Ubolewa, że propozycja fazy pilotażowej w latach 2018–2020 narzędzia realizacji reform oraz związanych z nią zmian rozporządzenia w sprawie Programu wspierania reform strukturalnych i rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów jest niezgodna z zapowiadaną publikacją wniosku w sprawie nowych WRF w maju 2018 r.

21. Proponuje zatem, by na etapie opracowywania narzędzia wsparcia finansowego w celu wspomoczenia reform strukturalnych uwzględniono **następujące zasady**:

- przyszłe programy europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych powinny służyć wsparciu budżetowemu na reformy strukturalne mające na celu promowanie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej i wchodzące w zakres polityki spójności przy poszanowaniu zasad pomocniczości, partnerstwa i wielopoziomowego sprawowania rządów zamiast opracowywania odrębnego programu finansowania,
- udział polityki spójności w następnych WRF musi pozostać taki sam jak obecnie, by zapewnić skuteczność polityki, należy także unikać obcinania środków na europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne w celu finansowania reform strukturalnych,
- finansowanie UE na reformy strukturalne wykraczające poza zakres polityki spójności powinny wspierać pożyczki, a nie dotacje,
- trzeba zmienić sposób określania reform strukturalnych i rozstrzygania o nich poprzez udział władz lokalnych i regionalnych w europejskim semestrze. Umożliwiłoby to dodanie „wymiaru terytorialnego” do europejskiego semestru oraz ułatwiło różnorodność terytorialną w Europie, a także zapewniło pełny udział władz lokalnych i regionalnych w krajowych programach reform i przyczyniło do respektowania podziału uprawnień w UE,
- każda propozycja w sprawie unijnego finansowania reform strukturalnych musi obejmować ocenę skutków *ex ante* oraz konsultacje z zainteresowanymi stronami i powinna przewidywać ocenę śródkresową.

Instrumenty budżetowe dla państw członkowskich pragnących przyłączyć się do strefy euro i unii bankowej

22. Odnotowuje, że odporne struktury gospodarcze oraz wysoki stopień trwałej konwergencji są warunkami wstępnymi do tego, by państwa członkowskie przyjęły euro. Przyjmuje z zadowoleniem propozycję stworzenia narzędzia konwergencji w celu wsparcia państw członkowskich uczestniczących w tym przedsięwzięciu. Nalega, by Komisja wyjaśniła rolę narzędzia konwergencji, Programu wspierania reform strukturalnych, europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz Funduszu Spójności.

⁽³⁾ CdR 5386/2016.

23. Ponawia poparcie dla dokończenia unii bankowej. Odnotowuje, że państwa członkowskie nie uzgodniły jeszcze wspólnego mechanizmu ochronnego, jeżeli jednolity fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków okaże się niewystarczający. Przyjmuje z zadowoleniem propozycję Komisji w sprawie utworzenia linii kredytowej czy też gwarancji w przyszłym Europejskim Funduszu Walutowym.

Funkcja stabilizacyjna mająca na celu ochronę inwestycji przed dużymi wstrząsami asymetrycznymi

24. Podkreśla, że różnice w cyklu koniunkturalnym państw członkowskich strefy euro wynikające z czynników strukturalnych można zmniejszyć, tworząc instrument UE mający na celu zaradzenie wstrząsom asymetrycznym. Zgadza się z Komisją co do kryteriów, które spełnić musi funkcja stabilizacyjna.

25. Przypomina swoje stanowisko, że skuteczność każdego potencjalnego wsparcia wymaga, by nie nakładało się ono na istniejące instrumenty takie jak europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne i Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS), lecz raczej je uzupełniało.

26. Zgadza się z Komisją, że mechanizm zdolności fiskalnej powinien być wystarczająco szeroki, by być skuteczny. Ponawia jednak swój sprzeciw wobec uczynienia z mechanizmu zdolności fiskalnej strefy euro działu dotyczącego strefy euro w budżecie UE, podczas gdy pułap zasobów własnych pozostaje na obecnym poziomie 1,23 % DNB, by uniknąć skutków wypierania wobec finansowania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz innych kierunków polityki UE.

27. Podkreśla, że dla władz lokalnych i regionalnych olbrzymie znaczenie ma funkcja stabilizacyjna chroniąca w trudnych okresach poziom inwestycji publicznych przed dużymi wstrząsami asymetrycznymi. Uważa, że proponowany europejski program ochrony inwestycji może być pierwszym krokiem na drodze do funkcji stabilizacyjnej.

28. Podkreśla znaczenie funkcji stabilizującej polityki spójności, która w połączeniu z elementami uelastycznienia takimi jak wzrost poziomu współfinansowania oraz kształtowanie płatności zaliczkowych odgrywała istotną rolę w kryzysie finansowym, chroniąc inwestycje publiczne w regionach dotkniętych asymetrycznymi wstrząsami gospodarczymi.

29. Odnotowuje, że proponowany europejski program ochrony inwestycji rozpocząłby się od pożyczek, stosunkowo małego elementu dotacji oraz mechanizmu ubezpieczenia opartego na dobrowolnych składkach państw członkowskich. Podkreśla, że program może się mieć ograniczoną przydatność dla państw członkowskich mających niewielki margines swobody budżetowej, którym może być trudno pożyczać środki w czasie kryzysu.

30. Apeluje do Komisji, by wypowiedziała się bardziej szczegółowo na temat programów stabilizacji opartych na dotacjach lub ubezpieczeniu, takich jak fundusz na czarną godzinę.

31. Czeką z niecierpliwością na zapowiedziane krajowe platformy inwestycyjne, w których władze lokalne i regionalne będą odgrywać pewną rolę, wykorzystując swe doświadczenia dotyczące europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz EFIS.

Bruksela, dnia 22 marca 2018 r.

Karl-Heinz LAMBERTZ

*Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów*
